

Pięknie pozdrawiamy i poprawnie piszemy

Powoli zbliżamy się do wakacji, chociaż przed nami jeszcze parę intensywnych tygodni pracy. Szczególnie ważna jest nasza ostatnia lektura, którą czytacie jeszcze w tym tygodniu. „**Wojna na pięknym brzegu**” zamknie nasze lekturowe lekcje w tym roku.

W najbliższych dniach skupicie się na pracy z **podręcznikiem**, a motywem przewodnim będą zagadnienia związane z redagowaniem krótkiej formy wypowiedzi pisemnej, jaką są pozdrowienia oraz praktyczne rady i wskazówki służące poprawie Waszych umiejętności zapisywania nie tylko pozdrowień, ale tego wszystkiego „co pomyśli głowa”.

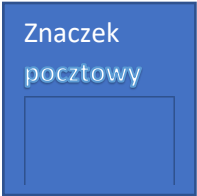
Zaczynamy pracę od **POZDROWIEŃ**, czyli krótkich wypowiedzi pisemnych, często kurtuazyjnych, które wysyłamy do bliskich znajomych w formie tradycyjnej pocztówki lub np. wiadomości SMS. Na pewno niektórzy z Was niejednokrotnie wysyłali SMS-y z pozdrowieniami do Rodziców z wakacji czy wycieczki. Nieliczni, być może, takie pozdrowienia napisali na pięknej widokówce, przykleili znaczek i pofatygowali się do skrzynki pocztowej. Czy na pewno wasze pozdrowienia spełniały wszystkie zasady redagowania takiej formy wypowiedzi pisemnej? Jeżeli nie, to niewątpliwie po zapoznaniu się z informacjami teoretycznymi i wykonaniu ćwiczeń praktycznych będziecie MISTRZAMI POZDROWIEŃ. Proszę pamiętać, że tego rodzaju wypowiedź spełnia również bardzo ważne funkcje: buduje i wzmacnia więzi międzyludzkie, świadczy o naszym dobrym wychowaniu, przynosi radość odbiorcy pozdrowień.

Praca z podręcznikiem

1. Na str. 320 w podręczniku znajdują się ciekawe informacje na temat pocztówek. Od tego zaczynacie, czyli **czytacie ze zrozumieniem** tekst z ramki „Czy wiesz, że...”.
2. **Zapisujecie w zeszycie** podstawowe cechy takiej formy wypowiedzi pisemnej.

Kartka pocztowa	SMS
• Data i miejscowość (na górze lub pod tekstem) • Nagłówek • Pozdrowienia • Treść zasadnicza • Podpis • Dokładny adres • Znaczek pocztowy • Estetyczne pismo • Poprawność językowa • Zwroty grzecznościowe- wielką literą	• Nagłówek • Pozdrowienia • Treść zasadnicza • Podpis • Poprawność językowa • Emotikony

Przykładowy schemat pozdrowień napisanych na kartce pocztowej

Ustrzyki Górne, 10.07.2020r. Kochani Rodzice. Przesyłam pozdrowienia z przepięknych Bieszczadów. Jest fantastycznie! Poznałam wiele wspaniałych koleżanek. Dużo się tu dzieje: chodzimy po górach, poznajemy różne szlaki, bawimy się na powietrzu, zdobywamy kolejne sprawności... Ściskam Was mocno! Marysia PS Pozdrawiam także Kamilka; mam dla niego prezent-niespodziankę.	 Sz. P. Anna i Jan Nowakowscy ul. Kwiatowa 23/4 21-324 Lublin
---	--

3. Wykonaj ćw. 4 ze str. 319.

Zapamiętaj!

Dobre wychowanie (grzeczność) wymaga, aby zawsze odpisywać na otrzymane SMS-y oraz pozdrowienia przy najbliższej okazji.

Ciekawostki językowe!

- Rzeczownik „Bieszczady” w dopełniaczu dopuszcza dwie poprawne formy: Bieszczad lub Bieszczadów.
- Skrótowiec „PS” (z łaciny „po liście”) może być zapisywany PS lub P.S.

Z ortografią na ty

1. Aby pozdrowienia były wzorcowe, proponuję ćwiczenia ortograficzne. W podręczniku na str. 321 znajdziecie ważne informacje na temat pisowni wyrazów typu „komplet”, „tempo”, „konstytucja”, „ką”, „tępo”, „tętno”.
2. Proszę przeczytać informacje z tabelki „Zapamiętaj!”, a następnie zapisać w zeszycie notatkę na temat tej nowopoznanej zasady pisowni.
 - *Cząstki -om, -on, -em, -en piszemy w wyrazach zapożyczonych z innych języków np. kompozytor, konferencja, tempo (w znaczeniu „tempo pisania”), mimo że wypowiadamy i słyszymy „ę” czy „q”.*
 - *W celowniku l. mn. rzeczowników zawsze -om np. książkom, braciom, pozdrowieniom.*

- W wyrazach rodzimych piszemy najczęściej „q”, „ę” np. tępy (w znaczeniu „tępy nóż”), zęby, dąb, mąż.
- W celu utrwalenia poznanej zasady wykonujecie ćw. 1, 2, 3,4, 5 ze str. 322.

3. Na zakończenie ortograficznych zmagania zajmiecie się zagadnieniem wyjątkowo trudnym, jak dla piątoklasisty, czyli ćwiczeniami, które wprowadzą Was w skomplikowane sfery języka polskiego. Na pewno nie raz słyszeliście, że **niektóre wyrazy trzeba zapisywać inaczej niż się je słyszy lub wymawia**. Taki jest nasz język- trudny, ale tylko dla tych, którzy nie chcą go poznawać. Na razie musicie mi uwierzyć na słowo, że każdą rozbieżność między mową a pismem można naukowo wyjaśnić, bo obowiązują nas tzw. prawa polskiej wymowy, które kształtowały się przez wieki i nadal się zmieniają. Żeby jeszcze bardziej skomplikować te zagadnienia, to mogę dodać, że wymowa bardzo się różni w zależności od regionu, z którego pochodzimy. Taki drobny przykład:

Wyraz „trzeba”- wymawiamy „tszeba”, ale w Małopolsce usłyszycie „czeba”.

Dlaczego tak? Wyjaśnienie jest proste- po niektórych spółgłoskach bezdźwięcznych zachodzi w wymowie zjawisko upodobnienia postępowego grupy spółgłoskowej, a dla Małopolan dodatkowo uproszczenia grupy spółgłoskowej. Brzmi to dla Was trochę zbyt egzotycznie, dlatego też zaczekacie trochę na szczegółowe poznanie tych reguł polskiej wymowy. Na razie zapamiętujecie zasadę pisowni, która mówi o tym, że **mamy takie wyrazy w języku polskim, których pisownię trzeba zapamiętać, (ale też wyjaśnić), ponieważ istnieją rozbieżności między mową a pismem**. W poznaniu i utrwaleniu pisowni tych wyrazów pomogą Wam ćwiczenia, które znajdziecie w podręczniku na str. 272-273. Proszę więc przeczytać wierszyk Agnieszki Frączak „Co widzi widz”, a następnie wykonać ćw. 1, 2 (ustnie), 3,4,5,6 (pisemnie).

Zapamiętaj!

W razie problemów z pisownią wyrazu pomoże Ci utworzenie jego innej formy np.: ławka-ławek, lód- lody, mróz-mrozy, chleb-chleby... Ten ostatni wyraz jest dużą fonetyczną ciekawostką, bo przecież jego wymowa to „hleɸ” a pisownia „chleb”. Piękny i niezwykle jest ten nasz język!

Na naszej lekcji online spróbuję Wam o tych ciekawostkach trochę opowiedzieć.

Na zakończenie życzenia ode mnie dla Wszystkich moich Dzieci:

Z okazji Dnia Dziecka życzę Wam zdrowia, dobrych ocen na świadectwie (z jęz. polskiego przede wszystkim), końca nauki zdalnej, beztroskich wakacji i spełnienia tych najważniejszych dla Was marzeń. Prezent ode mnie to tydzień wolny od sprawdzianów, wypracowań, kart pracy i nawet pracy dla chętnych.

(Niestety nie dotyczy to klasy 5b- przeniesiony i zaległy sprawdzian trzeba napisać)